

การส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่น
ตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
ENHANCEMENT OF THE RULE OF LAW IN THE GOVERNANCE
OF LOCAL LEADERS OF NAMAFUANG SUB-DISTRICT, MUEANG
DISTRICT, NONG BUA LAMPHU PROVINCE

¹พระมหาสุรศักดิ์ สุวณณาโย, ²สุรพล พรหมกุล และ ³ชาญชัย ฮวดศรี

¹Phramaha Surasak Suwannakayo, ²Suraphon Promgun
and ³Chanchai Huadsri

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

¹surksak.bkb@gmail.com

Received May 10, 2021; Revised July 12, 2021; Accepted August 25, 2021

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่น 3) เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่น จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคลและตามความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู 4) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่น และตามความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู กลุ่มตัวอย่างตัวอย่าง มีจำนวน 395 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ

¹ นิสิตหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ และวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่นในตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่น ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน และตามความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4) แนวทางในการสร้างการส่งเสริมหลักนิติธรรม พบว่า ผู้นำท้องถิ่นควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมาย ให้เคารพในสิทธิเสรีภาพผู้อื่น และส่งเสริมความสามัคคี

คำสำคัญ: การส่งเสริม, การปกครอง, ผู้นำท้องถิ่น

Abstract

This article included the following objectives: 1) to study the levels of enhancing the rule of law in the governance of local leaders; 2) to study the levels of public opinion towards the practice of local leaders in accordance with the Four Brahmavihara Dhammas 4 (Sublime States of Mind); 3) to compare the enhancement of the rule of law in the governance of local leaders classified by their personal factors and public opinions towards the practice in accordance with the Brahmavihara Dhammas 4 of the local leaders in Namafuang Sub-district, Muang District, Nong Bua Lamphu Province; 4) to study the guidelines for the enhancement of the rule of law in the governance of local leaders and public opinions towards the practice in accordance with the Brahmavihara Dhammas 4 of the local leaders in Namafuang Sub-district, Muang District, Nong Bua Lamphu Province. The population of this research included 395 samples and 8 key informants. The tools used in the data collection were a questionnaire and an interview format. The obtained data were analyzed by the computer program of social sciences and the contextual content analysis. The research results were as follows. 1) Both the overall and by aspect of the enhancement level of the rule of law in the governance of local leaders in Namafuang Subdistrict, Muang District, Nong Bua Lamphu Province were at a high level. 2) Both the overall and by aspect level of opinion of the public towards the practice in accordance with the Brahmavihara Dhammas 4 of the local leaders in Namafuang Subdistrict, Muang District, Nong Bua Lamphu Province were at a high level.

3) The comparison results indicated that the samples with differences in genders, age, status and monthly income had different opinions on level of enhancement of the rule of law of the local leaders with the statistical significance at the level of 0.05. Other personal factors were not different. The public opinion classified by Metta (Loving Kindness), Karuna (Compassion), Mudita (Sympathetic Joy) and Upekkha (Equanimity) were different with the statistical significance at the level of 0.05. 4) The guideline for the enhancement of the rule of law was that local leaders should encourage the people to observe the law, to respect the rights and liberties of others and to promote unity.

Keywords : Enhancement, Governance, Local Leaders

บทนำ

หลักนิติธรรม เป็นการปกครองประเทศโดยกฎหมายเพื่อให้ประชาชนมีความเสมอภาคกัน ซึ่ง กระบวนการเสริมสร้างหลักนิติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมจะเป็นกระบวนการเสริมสร้างทางด้านวัฒนธรรม ด้านสังคมและด้านการเมืองพร้อมๆกันไปอีกทั้งยังเป็นการแสดงสปิริตของความเป็นประชาธิปไตยในการที่จะบริหารบ้านเมืองด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลนั่นเองจะต้องส่งเสริมให้เกิดระบบยุติธรรมทางเลือกภาคพลเมืองให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนรับรู้และตระหนักในศักยภาพของตนเองในการอำนวยความสะดวกเป็นธรรมในระดับชุมชน ท้องถิ่น ซึ่งการพัฒนาทางเลือกนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างรูปธรรมของหลักนิติธรรมที่จับต้องได้ และจะนำไปสู่ความเป็นนิติรัฐด้วยประชาชนเองถือได้ว่าหลักนิติธรรมนั้น เป็นหลักสำคัญของนิติรัฐ ตลอดจนเป็นรากแก้วของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยแท้

รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นและงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐพึงดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม โดยกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักใน

การกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ การจัดทำบริการสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมถึงการตัดสินใจทางการเมือง และการอื่นใดบรรดาที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน

สำหรับรัฐที่มีการปกครองด้วยกฎหมายหรือปกครองในระบอบประชาธิปไตยซึ่งถือกฎหมาย เป็นใหญ่ โดยยึดหลักกฎหมายมหาชนในข้อที่ว่า “ถ้าไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ ฝ่ายปกครองจะกระทำมิได้” ซึ่งตรงข้ามกับหลักกฎหมายแพ่งที่ว่า “เมื่อไม่มีกฎหมายห้ามไว้ เอกชนจะกระทำ อย่างไรก็ได้” ดังนั้น การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการกระทำทางปกครอง จึงอยู่ใน ลักษณะสมดุล และเป็นหลักประกันพื้นฐานแก่ประชาชนเจ้าของสิทธิ เพราะมีกลไกการตรวจสอบ ควบคุมการใช้อำนาจ ทั้งจากภายในฝ่ายปกครองเองหรือจากองค์กรภายนอก เช่น องค์กรอิสระหรือ ศาลที่อาจเพิกถอนกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองได้ หรือแม้กระทั่งการใช้อำนาจดุลพินิจของฝ่ายปกครอง ศาลย่อมตรวจสอบได้เสมอ เพียงแต่เป็นการตรวจสอบในเกณฑ์ต่ำ เฉพาะกรณีที่เป็นการใช้ดุลพินิจ โดยมีขอบเท่านั้น ซึ่งเป็นไปตามหลักกฎหมายปกครองในข้อที่ว่า “ต้องเป็นหลักกฎหมายที่สามารถ แยกดุลพินิจโดยแท้ของงานบริหารออกจากการควบคุมของสถาบันฝ่ายกฎหมายปกครองได้” ด้วยเหตุนี้หลักนิติรัฐ (Legal State) จึงมีลักษณะเป็น “หลักคิด” มากกว่าหลักปฏิบัติ ดังนั้น นิติรัฐ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบัญญัติหรือบังคับใช้กฎหมายควบคู่กับการจัดให้มีกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เช่น จัดให้มีองค์กรวินิจฉัย หรือพิพากษาคดีปกครอง อาทิ ศาลปกครอง หรือมีกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง กฎหมายข้อมูลข่าวสาร หรือเป็นหลัก คิดกำหนดให้รัฐใช้หลักนิติรัฐ (Legal State) เป็นกรอบในการดำเนินนโยบายของรัฐ เช่น มาตรา 67 วรยศสองของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติว่า “การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างร้ายแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน” เป็นต้น

หลักนิติธรรม เป็นองค์ประกอบหนึ่งใน 6 หลักของธรรมาภิบาล ว่าด้วยการตรากฎหมายและข้อบังคับให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะทำให้สังคมย่อมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ใช้อำนาจตามอำเภอใจของ บุคคล 5 ซึ่งธรรมาภิบาลทั้ง 6 หลักนั้นประกอบไปด้วย 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบและ 6) หลักความคุ้มค่า เพื่อให้สอดคล้องกับคำแถลงนโยบายของ

คณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 25 กรกฎาคม 2562 เกี่ยวกับกฎหมายและการยุติธรรมว่าจะปฏิรูประบบกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบให้มีความทันสมัย โดยส่งเสริมให้มีรูปแบบการลงโทษอื่นที่ไม่ใช่โทษอาญาตามหลักสากล มุ่งเน้นยกระดับการพัฒนาระบบ แก่ไข บำบัด พื้นฟูผู้กระทำผิด ส่งเสริม ปกป้อง คุ่มครองสิทธิมนุษยชน พัฒนาประสิทธิภาพระบบการสืบสวนสอบสวนด้านการปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ กำหนดมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใดๆ พร้อมทั้งบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้ดำเนินงานสอดคล้องกันอย่างเป็นองค์ภาพเพื่อให้สามารถจัดการกับข้อขัดแย้งและกรณีพิพาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการทำงานเชิงรุกรวมทั้งพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเป็นธรรมเสมอภาค โปร่งใส รวดเร็ว ทัวถึงและปราศจากการเลือกปฏิบัติ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมได้และสร้างสังคมที่พัฒนาอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียม พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกฎหมาย พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติและเป็นธรรม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

จากเหตุผลและความสำคัญที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นให้ดำเนินการทางกฎหมาย ตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ไต่แก่ หลักนิติธรรม คือการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม ไม่เลือกปฏิบัติ หลักคุณธรรม คือการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม สำนึกในหน้าที่ของตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต จริใจ ซื่อ อดทน มีระเบียบวินัย และเคารพในสิทธิของผู้อื่น หลักความโปร่งใส (การสร้างใจไว้วางใจต่อกัน โดยมีการให้และการรับข้อมูลที่สะดวกเป็นจริง ทันการณ์ ตรงไปตรงมา) หลักการมีส่วนร่วม (การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมคิด ร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศในด้านต่างๆ) หลักความรับผิดชอบ (ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ เป็นการสร้างกลไกให้มีผู้รับผิดชอบ ตระหนักในหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม) หลักความคุ้มค่า (การบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด ให้เกิด ประโยชน์ คุ่มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อจักเป็นข้อมูลสารสนเทศใหม่นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาเกี่ยวกับการส่งเสริมหลักนิติรัฐนิติธรรมเพื่อความเสมอภาคของประชาชนในเทศบาลตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่นในตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
3. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และตามความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
4. เพื่อศึกษาแนวการสร้างทางการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู และตามความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ทำการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนมีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งในตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 10,671 คน (อบต. นามะเฟือง: 2563) วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane: 1976) (สุรพล พรหมกุล: 2554)

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 395 คน และผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) คือแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของ “การส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 6 ข้อ

2.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ลักษณะ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่ 5 ระดับ

2.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่นในตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู มีลักษณะ ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 3. การ

3.วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

3.1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 395 คน จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน พบว่าการส่งเสริมหลักนิติธรรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 มีอายุระหว่าง 26-35 ปี จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 มีสถานภาพการสมรส จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 85.8 มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 อยู่ในระดับการศึกษา ปวส. จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 32.7 มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1

2. ระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

พบว่า ด้านหลักสิทธิและเสรีภาพ รองลงมา คือ ด้านหลักความเป็นอิสราภาพและเป็นกลาง และด้านพลวัตกับสถานการณ์ ตามลำดับ

3. ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่นในตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่นในตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านกรุณา รองลงมา คือ ด้านอุเบกขา และด้านเมตตา ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง“การส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ได้ข้อสรุปที่มีประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านความเสมอภาค 2) ด้านหลักสิทธิและเสรีภาพ 3) ด้านหลักความเป็นอิสราภาพและเป็นกลาง 4) ด้านพลวัตกับสถานการณ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก พบว่า ด้านหลักสิทธิและเสรีภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านหลักความเป็นอิสราภาพและเป็นกลาง และด้านพลวัตกับสถานการณ์ ตามลำดับ

1.1 ด้านความเสมอภาค ระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูตาม ด้านความเสมอภาค โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำท้องถิ่น ได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ ผู้นำวางตนเป็นกลาง ผู้นำส่งเสริมให้มีการกระจายข้อมูลข่าวสารให้ครอบคลุม มีส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างทั่วถึง และผู้นำได้ส่งเสริมให้มีการนำกฎระเบียบ ข้อบังคับมาใช้อย่างทั่วถึง ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟืองได้ให้การส่งเสริมความเสมอภาคกันเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรพจน์ อัศวินวิจิตร (2560) ได้วิจัยเรื่อง “หลักนิติธรรมกับการบริการสาธารณะของรัฐ” ผลวิจัยพบว่า เนื้อหาของการจัดทำต้องเป็นธรรม ที่ตอบสนองต่อประชาชนทุกภาคส่วนโดยรวม ทั้งนี้ ก็เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้เป็นที่ยอมรับ

และสังคมยอมรับร่วมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ซึ่งจะสามารถช่วยลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและเศรษฐกิจได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ Phra Thammakitok, P. (2003) ได้ให้แนวคิดความเสมอภาคไว้ว่า ความเสมอภาค (Equality) มักใช้คู่กับคำว่า ความเท่าเทียมกัน คือทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทั้งหลาย และเสมอในสุขทุกข์โดยรวมรับรู้ร่วมแก้ไข ตลอดถึงวางตนเหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรมในแต่ละกรณี

1.2 ด้านหลักสิทธิและเสรีภาพ ระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูตาม ด้านหลักสิทธิและเสรีภาพ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำท้องถิ่นได้ส่งเสริมให้มีสิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามกฎหมาย ส่งเสริมให้ ได้รับสิทธิและเสรีภาพที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ส่งเสริมให้ได้รับความคุ้มครองในชีวิตและร่างกาย เช่นการปกป้องไม่ให้ถูกทำร้ายร่างกาย ทำลายชีวิต การล่วงละเมิดทางเพศ และส่งเสริมให้เคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ตลอดจนได้ส่งเสริมให้ทุกคนมีเสรีภาพในการเลือกนับถือศาสนา ตามความเชื่อและความคิดของตนได้โดยไม่ถูกกีดกัน ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าผู้นำท้องถิ่นได้ส่งเสริมตามหลักสิทธิและเสรีภาพได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวรพจน์ วิศรุตพิชญ์ (2555) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า สิทธิ หมายถึงอำนาจที่กฎหมายรับรองและให้ความคุ้มครองแก่บุคคลในอันที่จะเรียกร้องให้บุคคลอื่นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง สิทธิจึงก่อให้เกิดหน้าที่แก่บุคคลอื่นด้วย และเสรีภาพ หมายถึง เป็นเงื่อนไขของ บุคคลที่ไม่ขึ้นต่อผู้หนึ่งผู้ใดและเป็นอำนาจหรือมอำนาจที่จะกระทำหรือไม่กระทำก็ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ คมสัน สุขมาก (คมสัน สุขมาก) ได้วิจัยเรื่อง “หลักนิติธรรมกับการอำนวยความยุติธรรมทางอาญาของพนักงานสอบสวน” ผลการวิจัยพบว่า ในการอำนวยความยุติธรรมทางอาญาในงานสอบสวน พนักงานสอบสวนที่ดีต้องมีจรรยาบรรณ โดยยึดหลักนิติธรรมและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญควบคู่ไปกับการรักษาความสงบสุขของสังคมและพัฒนาพนักงานสอบสวนให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

1.3 ด้านหลักความเป็นอิสระภาพและเป็นกลาง ระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูตามด้านหลักความเป็นอิสระภาพและเป็นกลาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำท้องถิ่นได้ส่งเสริมให้เคารพในความเป็นส่วนตัว ไม่สร้างความเดือดร้อนหรือ ความรำคาญให้กับผู้อื่น ส่งเสริมให้มีอิสระการมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่งเสริมให้ยอมรับในความสามารถและการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันโดยไม่แบ่งแยกเพศหรือการกีดกันทางเพศ และส่งเสริมให้ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ ตลอดจนส่งเสริมให้ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ดังนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้นำท้องถิ่นได้ส่งเสริมหลักความเป็นอิสระภาพและเป็นกลางต่อประชาชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Henry Campbell. (1995) ได้ให้

แนวคิดไว้ว่าความเป็นอิสราภาพ หมายถึง ความเป็นใหญ่, ความเป็นไทแก่ตน, การปกครองตนเอง และสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์ (2531) ได้ให้แนวคิดไว้ว่าหลักความเป็นกลาง ถือเป็นหลักการหนึ่งในหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ

1.4 ด้านพลวัตกับสถานการณ์ ระดับการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูตามด้านพลวัตกับสถานการณ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำท้องถิ่นส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสามัคคีและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน กับบุคคลอื่นหรือหน่วยงานอื่น ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัยและพร้อมรับกับสถานการณ์เช่น ป่าไหม้ น้ำท่วม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Uriarte, M. (2018) ได้แสดงแนวคิดไว้ว่า ความสามารถเชิงพลวัตเป็นเสมือนความสามารถขั้นสูงที่มีอิทธิพลต่อการ พัฒนาความสามารถในการดำเนินงานขององค์กร และสอดคล้องกับแนวคิดของ Teece, D. (1990) ได้แสดงแนวคิดไว้ว่า ความสามารถเชิงพลวัตเสมือนความสามารถขององค์กรในการสร้างเป้าหมาย แพร่ขยาย หรือดัดแปลงทรัพยากรและความสามารถขององค์กรให้อยู่รอดได้ในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง

การปฏิบัติตนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่นในตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำท้องถิ่นในตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำท้องถิ่นได้ทำประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชน ส่งเสริมให้รู้จักการช่วยเหลือกันตามสิทธิที่จะทำได้ ส่งเสริมให้ประชาชนเคารพผู้อาวุโส รู้จักที่ดำที่สูงไม่ลบลู่ดูหมิ่นซึ่งกันและกัน เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุข และให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนตามสมควร มีความยุติธรรมในการให้ขวัญและกำลังใจต่อประชาชน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละต่อประชาชน เป็นผู้ชี้แนะแนวทางให้เกิดการกระทำดีเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคมต่อประชาชน เป็นต้น ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าผู้นำท้องถิ่นได้ปฏิบัติตนต่อประชาชนตามหลักพรหมวิหาร 4 ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระประกอบ ธีรจิตโต (คำพิมพ์) (2558 : 110-111) ได้วิจัยเรื่อง “การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนครพนม” ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยา เอื้องเพ็ชร (2554, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “คุณธรรมตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2” ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะตามหลักพรหมวิหารธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

จากการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่เป็นเพศชายมักจะเป็นผู้เข้ามาติดต่องานในองค์การบริหารส่วนตำบลนามะเฟือง มากกว่าเพศหญิง ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร (2551) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักนิติธรรม (Rule of law) คือ การมีกฎหมายที่เป็นธรรมกับทุกฝ่ายมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ คมสัน สุขมาก (คมสัน สุขมาก) ได้วิจัยเรื่อง “หลักนิติธรรมกับการอำนวยความสะดวกทางอาญาของพนักงานสอบสวน” ผลการวิจัยพบว่า ในการอำนวยความสะดวกทางอาญาในงานสอบสวน พนักงานสอบสวนที่ดีต้องมีจรรยาบรรณ โดยยึดหลักนิติธรรมและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญควบคู่ไปกับการรักษาความสงบสุขของสังคมและพัฒนาพนักงานสอบสวนให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอายุในวัยทำงานหรือวัยกลางคนระหว่างอายุ 36-45 ปี มีเวลาว่างและร่วมกิจกรรมของตำบลนามะเฟืองมากกว่าประชาชนที่มีอายุนอกจาก 36-45 ปี ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ อุเทน ชัชตฤณสารสกุล (2555) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักนิติธรรม คือหลักการแบบแผน ระเบียบ ข้อบังคับที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม เป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่เป็นปัจจัยย่อยอันส่งผลต่อการสนับสนุนและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประเทศชาติ เป็นกฎระเบียบที่เป็นบรรทัดฐานที่ครอบคลุมการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรมและเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนภายใต้ความเสมอภาคและเท่าเทียมกันมีความเป็นสากลไม่เลือกปฏิบัติ และไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร (2551) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักนิติธรรม (Rule of law) คือ การมีกฎหมายที่เป็นธรรมกับทุกฝ่ายมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 27 ความว่าบุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ได้เลือกปฏิบัติต่อบุคคล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ

สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาฝึกอบรมมีความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ ดังนั้น ประชาชนที่มีสถานภาพครอบครัวที่ต่างกัน เป็นปัจจัยส่งผลให้ได้รับการส่งเสริมหลักนิติธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ อุเทน ชัยศฤงคารสกุล (2555) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักนิติธรรม คือหลักการแบบแผน ระเบียบข้อบังคับที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม เป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่เป็นปัจจัยย่อยอันส่งผลต่อการสนับสนุนและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประเทศชาติ เป็นกฎระเบียบที่เป็นบรรทัดฐานที่ครอบคลุมการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรมและเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนภายใต้ความเสมอภาคและเท่าเทียมกันมีความเป็นสากลไม่เลือกปฏิบัติ และไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร (2551) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักนิติธรรม (Rule of law) คือ การมีกฎหมายที่เป็นธรรมกับทุกฝ่ายมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ ไม่มีมาตรฐานเชิงซ้อน (Double standard) มีการดูแล การปฏิบัติให้เป็นไปตามกรอบของกฎหมาย

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอาชีพไหนก็ตาม มาพบติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลนามะเฟือง ต่างก็ได้รับการบริการอย่างทั่วถึง และได้รับการดูแลจากบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลนามะเฟือง ดังนั้น จึงทำให้ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันได้รับรู้ของการส่งเสริมหลักนิติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอุเทน ชัยศฤงคารสกุล (2555) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักนิติธรรม คือหลักการแบบแผน ระเบียบข้อบังคับที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม เป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่เป็นปัจจัยย่อยอันส่งผลต่อการสนับสนุนและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประเทศชาติ เป็นกฎระเบียบที่เป็นบรรทัดฐานที่ครอบคลุมการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรมและเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนภายใต้ความเสมอภาคและเท่าเทียมกันมีความเป็นสากลไม่เลือกปฏิบัติ และสอดคล้องกับแนวคิดของ A.V. Dicey, (1885) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักนิติธรรม มีเนื้อหาสาระที่สำคัญ คือบุคคลทุกคนย่อมเสมอภาคกันต่อหน้า กฎหมาย บุคคลไม่ว่าจะในชนชั้นใด ย่อมต้องตกอยู่ภายใต้ กฎหมายปกติธรรมดาของแผ่นดิน (the ordinary law of the land) ซึ่งบรรดาศาลธรรมดาทั้งหลาย (ordinary courts) จะเป็นผู้รักษาไว้ซึ่งกฎหมาย

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ต่างกัน มีการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีการศึกษาสูงมักจะมีการติดต่อประสานงานและให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลนามะเฟืองมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาน้อยกว่า ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนที่มีระดับ

การศึกษาต่างกั้มีการรับรู้ของการส่งเสริมหลักนิติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร (2551) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักนิติธรรม คือทั้งเจตนารมณ์ สาระ และการบังคับใช้กฎหมาย ต้องเป็นธรรมกับทุกฝ่าย เอื้อประโยชน์ต่อมหาชนคนหมู่มาก ไม่ใช่เพื่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ต้องเสมอภาคชัดเจน และคาดการณ์ได้ เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และสอดคล้องกับแนวคิดของ A.V. Dicey (1885) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักนิติธรรม มีเนื้อหาสาระที่สำคัญ คือบุคคลทุกคนยอมเสมอภาคกันต่อหน้า กฎหมาย บุคคลไม่ว่าจะในชนชั้นใดย่อมต้องตกอยู่ภายใต้ กฎหมายปกติธรรมดาของแผ่นดิน (the ordinary law of the land) ซึ่งบรรดาศาลธรรมดาทั้งหลาย (ordinary courts) จะเป็นผู้รักษาไว้ซึ่งกฎหมาย

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน เสียค่าเดิมน้ำมันรถในการเดินทางไปติดต่อบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบลนามะเฟืองแตกต่างกันหลายคนระยะทางในการเดินทางอาจจะใกล้ หลายคนอาจจะได้เดินทางไกล ซึ่ง ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ อุเทน ชัยศฤงคารสกุล (2555) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักนิติธรรม คือหลักการแบบแผน ระเบียบ ข้อบังคับที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรม เป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่เป็นปัจจัยย่อยอันส่งผลต่อการสนับสนุนและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประเทศชาติ เป็นกฎระเบียบที่เป็นบรรทัดฐานที่ครอบคลุมการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นธรรม และเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนภายใต้ความเสมอภาคและเท่าเทียมกันมีความเป็นสากลไม่เลือกปฏิบัติ และไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร (2551) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักนิติธรรม (Rule of law) คือ การมีกฎหมายที่เป็นธรรมกับทุกฝ่ายมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและไม่เลือกปฏิบัติ

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตนตามหลักพรหมวิหาร 4 ต่างกัน มีการส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้นำท้องถิ่นได้ปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ในด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา โดยทำประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชน ส่งเสริมให้รู้จักการช่วยเหลือกันตามลัทธิที่จะทำได้ ส่งเสริมให้ประชาชนเคารพผู้อาวุโส รู้จักที่ต่ำที่สูง และได้เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุข และให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนตามสมควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา เอื้องเพ็ชร (2554, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “คุณธรรมตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2” ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบคุณลักษณะตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวม

พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เหมือนฝัน นาคทรพรพและธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน (2556:120-121) ได้วิจัยเรื่อง “สัมพันธภาพ ทางสังคม พรหมวิหาร 4 การรับรู้คุณลักษณะของงาน และความสุขในการทำงานของอาสา พัฒนาชุมชน จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา นิยมวงศ์ (2555, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาคุณธรรมตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การส่งเสริมหลักนิติธรรมในการปกครองของผู้นำท้องถิ่นตำบลนามะเฟือง อำเภอ เมือง จังหวัดหนองบัวลำภู คือ ด้านความเสมอภาค คือ ผู้นำมีการส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติ ตามกฎหมาย ด้านหลักสิทธิและเสรีภาพ คือ ผู้นำมีการส่งเสริมให้มีสิทธิเสรีภาพตาม กฎหมาย เคารพในสิทธิเสรีภาพผู้อื่น ด้านหลักความเป็นอิสระภาพและเป็นกลาง คือ ผู้นำมี การส่งเสริมให้มีอิสระทางการเมือง ด้านพลวัตกับสถานการณ์ คือ ผู้นำส่งเสริมความสามัคคี

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้นำ ท้องถิ่นในตำบล นามะเฟือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู คือ ด้านเมตตา ผู้นำท้องถิ่น ส่งเสริมให้รู้จักช่วยเหลือกันและส่งเสริมให้ปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง ด้านกรุณา ผู้นำ ท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชน มีความเสียสละและร่วมแก้ไขปัญหากับประชาชน ด้านมูทิตา ผู้นำท้องถิ่นมีการชี้แนะแนวทางให้ทำดี เพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม ผู้นำท้องถิ่นมี ความเป็นกลางและยึดหลักคุณธรรม บริหารงานด้วยความโปร่งใส

เอกสารอ้างอิง

- กรพจน์ อัสวินวิจิตร. (2560). *หลักนิติธรรมกับการบริการสาธารณะของรัฐ*. วารสารศาล รัฐธรรมนูญ. ปีที่ 19 เล่มที่ 55 เดือนมกราคม-เมษายน พ.ศ.2560.
- คมสัน สุขมาก. *หลักนิติธรรมกับการอำนวยความสะดวกทางอาญาของพนักงานสอบสวน*. วารสารการเมืองการบริหาร และกฎหมาย. ปีที่ 8 ฉบับที่ 1.
- นิตยา นิยมวงศ์. (2555). *การศึกษาคุณธรรมตามหลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2*. บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- พระประกอบ ธีรจิตโต (คำพิมพ์). (2558). *การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม*. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. ปีที่ 4 ฉบับที่ 2. ประจำเดือน กรกฎาคม-ธันวาคม 2558.
- เหมือนฝัน นาคทรพรพ และธีรพัฒน์ วงศ์คุ้มสิน. (2556). *สัมพันธภาพทางสังคม พรหมวิหาร 4 การรับรู้คุณลักษณะของงาน และความสุขในการทำงานของอาสาพัฒนาชุมชน จังหวัดนนทบุรี*. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ปีที่ 39 ฉบับที่ 2.
- ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร. (2551). “การใช้หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน”. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรพจน์ วิสรุตพิชญ์. (2555). *สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550*. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- วรพจน์ วิสรุตพิชญ์. (2538). *สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ*. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย.
- วิทยา เอื้องเพ็ชร. (2554). *คุณธรรมตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรพล พรหมกุล. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- อุเทน ชัยศฤงคารสกุล. (2555). *หลักนิติธรรมและข้อสังเกตเบื้องต้น*. บทความ. เชียงราย : มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- องค์การบริหารส่วนตำบลนามะเฟือง. (2563). *ตำบลนามะเฟือง อำเภอเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู*.
- A.V. Dicey, (1885). *Introduction to the Study of the Law of the Constitution*. London: Macmillan.
- Henry Campbell. (1995). *Black’s Law Dictionary*. Boston: West Publishing.
- Phra Thammakitok, P. Payutto. (2003). *Buddhist dictionary The Code (1st ed.)*. Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya Printing House.
- Taro Yamane. (1976). *Elementary sampling theory*. London.
- Teece, D. (1990). Firm capabilities, resources and the concept of strategy. *Economic analysis and policy* and Teece, D. J., Pisano, G., & Shuen, A. (1997). Dynamic capabilities and strategic management. *Strategic management journal*.
- Uriarte, M., López, O., Blasi, J., Lázaro, O., González, A., Prada, I., & García, A. (2018). *Sensing enabled capabilities for access control management. In Integration, Interconnection, and Interoperability of IoT Systems*.

